

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 11P/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4220201905
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2020:4220201905.2

Uznesenie

Okresný súd Komárno vo veci starostlivosti o maloleté deti W.: J., nar. X.X.XXXX a Y., nar. XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, deti rodičov: V.. R.. N. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. Y. XX a G. W., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXX, zastúpený Mgr. Elenou Szabóovou, advokátkou, so sídlom Hlavné námestie 7, Nové Zámky, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 12.5.2020 **z a m i e t a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletých detí dňa 13.5.2020 doručil na Okresný súd Komárno návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal dočasne znížiť svoju výživovacu povinnosť na maloleté deti. Otec maloletých detí v návrhu poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoP/55/2019-898 zo dňa 18.3.2020, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 27P/77/2017-779 zo dňa 22.5.2019 tak, že otcovi maloletých detí uložil povinnosť platiť výživné na maloletú J. vo výške 175 eur mesačne od 2.5.2017 do 31.8.2018 a od 1.9.2018 vo výške 200 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Súd zaostalé zročné výživné za obdobie od 2.5.2017 do 29.2.2020 vo výške 2759 eur povolil otcovi splácať po 100,- eur mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. Súd zároveň zaviazal otca platiť na tvorbu úspor maloletej J. 100 eur mesačne od 2.5.2017 do budúca, vždy do 15. dňa v mesiaci dopredu na účet, ktorý zriadila matka maloletej a zročné výživné na tvorbu úspor vo výške 3.397,- eur za obdobie od 2.5.2017 do 29.2.2020 bol otec maloletej povinný zaplatiť na účet maloletej v dvoch splátkach splatných po 6. a 12. mesiacoch po zriadení tohto účtu a oznámenia čísla účtu matkou. Vo vzťahu k maloletej Y., súd uložil otcovi povinnosť platiť výživné vo výške 150 eur mesačne od 2.5.2017 do 31.8.2017 a od 1.9.2017 vo výške 175 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a zaostalé zročné výživné za obdobie od 2.5.2017 do 29.2.2020 vo výške 2.030 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 100 eur splatných spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok. Odvolací súd ďalej zaviazal otca na platenie tvorby úspor maloletej Y. 100 eur mesačne, od 2.5.2017 do budúca, ktoré je otec povinný zaplatiť vždy do 15. dňa v mesiaci dopredu na účet maloletej a zročné výživné na tvorbu úspor 3.397 eur za obdobie od 2.5.2017 do 29.2.2020 je otec povinný zaplatiť na účet maloletej vo dvoch splátkach splatných po 6. a 12. mesiacoch od zriadenia tohto účtu a oznámenia čísla účtu bankou. Otec maloletého dieťaťa uviedol, že je podnikateľom v oblasti gastronómie, prevádzkuje piváreň na ul. VI.H. 15/1 v G.. Poukázal na skutočnosť, že opatrením Úradu verejného zdravotníctva (ďalej len „ÚVZ“) mu dňa 16.03.2020 bolo zakázané prevádzkovať služby na dobu 14 dní, pričom neskoršími opatrenia zo dňa 30.3.2020 a zo dňa 22.4.2020 obdobie núteného uzavretia prevádzky sa postupne predlžovalo, a nebolo zrušené ani opatrením zo dňa 5.5.2020. Z uvedeného dôvodu mal za to, že bez vlastnej viny sa ocitol v krajne nepriaznivej a vopred nepredvídateľnej finančnej situácii. Tvrdil, že v súčasnosti nemá žiaden príjem z podnikania. Keďže spĺňa podmienky na poskytnutie štátnej podpory na kompenzáciu dôsledkov núteného uzavretia prevádzok v dôsledku tzv. Korona krízy, požiada o poskytnutie príspevku. Otec maloletých detí poznamenal, že z príspevku 270 eur za marec

2020 a tržieb uhradil výživné vo výške 540 eur. Ďalej uviedol, že je pravdou, ako vyplýva z výkazu (žiadosť o poskytnutie príspevku), že do prijatia opatrení ÚVZ mala prevádzka tržby, tieto však boli použité na nákup tovaru a prevádzkovú činnosť, úhradu zákonných odvodových povinností a na úhradu bežných základných výdavkov otca maloletých detí: náklady na bývanie vo výške 152,- eur, poplatky za internet vo výške 30,- eur a bežné náklady na stravovanie a hygienu. Otec bol toho názoru, že z príspevku za mesiac apríl, o ktorý môže požiadať až 15.5.2020, ak by mu bol priznaný aj v plnej výške 540 eur, nebude schopný zaplatiť ani bežné výživné v plnej výške bez toho, aby sa dostal pod hranicu životného minima. Mal za to, že odporovalo by zásadám spravodlivosti, aby bol v dôsledku ním nezavinených okolností, prakticky pre rešpektovanie všeobecne záväzných nariadení vystavený riziku trestného stíhania a strate výhody splátok zameškaného výživného. Podľa jeho názoru pri určení dĺžky trvania opatrení, napriek uplynutiu takmer dvoch mesiacov od ich začatia, dodnes nie je možné prezumovať rozsah obmedzení a ich ukončenie, keďže trvanie opatrení je závislé od dynamického a nie statického a vopred predvídateľného ukazovateľa. Preto mu ani nemožno pričítať v jeho neprospech, že sa zmeny nedomáhal bezodkladne po nariadení opatrení - keďže v prípade okamžitého podania by bol vystavený riziku, že jeho návrh bude zamietnutý pre zmenu pomerov, ktorá nie je ešte z hľadiska svojho trvania postačujúca na zmenu pomerov. Otec maloletých detí tvrdil, že ku dňu podania návrhu jeho situácia bola taká, že za mesiac marec 2020 došlo k výpadku tržieb vo výške 40 % v porovnaní s marcom 2019, za mesiac apríl k výpadku príjmov vo výške 100 % tržieb v porovnaní s aprílom 2019, rovnako za prvú dekádu mája 2020 vo výške 100 % tržieb v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Poznamenal, že jeho jediným hypotetickým príjmom sú jeho kompenzačné dávky vo výške 240 eur za marec 2020 (ktoré ku dňu podania návrhu ešte vyplatené neboli) a 540 eur za mesiac apríl (o ktoré možno požiadať až po 15.5.2020). Podľa jeho názoru výhľad na obnovenie podnikateľskej činnosti v bývalom rozsahu je aktuálne nepredvídateľný a neistý nielen v dôsledku zmienených opatrení ÚVZ, ale aj v dôsledku obavy časti obyvateľstva (zákazníkov) pred šírením ochorenia Covid 19 a tým obmedzenia ich pohybu na verejne prístupných miestach z ich vlastného rozhodnutia. Rovnako nezostane bez následkov na podnikateľskej činnosti a jej výnosoch aj všeobecný pokles príjmov, avizovaná recesia, prudké zvýšenie miery nezamestnanosti a pod., čo sú faktory, ktoré vedú spotrebiteľov ku všeobecnej redukcii výdavkov domácností. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti otec maloletých detí mal za to, že je dôvodný zásah súdu, ktorým súd na dobu trvania opatrení a dobu minimálne potrebnú na aspoň čiastočnú revitalizáciu a konsolidáciu podnikateľskej činnosti otca poskytol navrhovateľovi súdnu ochranu spočívajúcu v dočasnom znížení výživného a odklad splátok dlžného výživného tak, aby mu bolo ponechané aspoň životné minimum. Otec maloletých detí poukázal na skutočnosť, že zmena pomerov, ktorá nastala je určitou dočasnou, a preto prostriedkom zásahu súdu zodpovedá skôr časovo limitované neodkladné opatrenie, než meritórne rozhodnutie, ktoré má byť svojim charakterom trvalejšej povahy, resp. platné po dlhšiu dobu. Zároveň poznamenal, že v prospech neodkladného opatrenia ako voľby prostriedku svedčí aj potreba rýchleho, včasného rozhodnutia. To však nebráni súdu, aby v opatrovníckom konaní, ktoré nie je viazané na návrh a teda súd môže konať aj ex offo, na základe skutočností, ktoré sú obsahom tohto návrhu, začal konať ex offo vo veci samej, prípadne, aby v prípade, že návrhu otca nie je možné vyhovieť v plnom rozsahu, vyhovel tomuto návrhu aspoň sčasti. Na základe uvedeného otec navrhol, aby súd rozhodol neodkladným opatrením tak, že:

a) v období od 1.4.2020 do konca tretieho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení platnosti opatrení ÚVZ resp. iných orgánov verejnej moci, v dôsledku ktorých nie je možné prevádzkovať pohostinstvo v interiéroch pohostinských a reštauračných zariadení je otec povinný prispievať na výživu maloletej J. sumou 50 eur mesačne a na výživu maloletej Lujzy sumou 50 eur mesačne, v oboch prípadoch do 15. dňa v mesiaci vopred k

rukám matky maloletých detí,

b) povinnosť otca uhradiť v mesačných splátkach po 100 eur spolu s bežným výživným zaostalé zročné výživné na maloletú J. za obdobie od 2.5.2017 do 29.2.2020 vo výške 2579 eur a na maloletú Y. za obdobie od 2.5.2017 do 29.2.2020 vo výške 2030 eur súd počnúc 16.3.2020 odkladá tak, že lehota na splnenie povinnosti platiť splátky dlžného výživného spolu s bežným výživným sa začína plynúť 15. dňom štvrtého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení platnosti opatrení, v dôsledku ktorých nie je možné prevádzkovať pohostinstvo v interiéroch pohostinských a reštauračných zariadení,

c) povinnosť otca platiť na tvorbu úspor maloletej J. sumu 100 eur mesačne od 2.5.2017 do budúca a Y. sumu po 100 eur sa dočasne počnúc 16.3.2020 odkladá tak, že počas doby platnosti opatrení v dôsledku ktorých nie je možné prevádzkovať pohostinstvo v interiéroch pohostinských a reštauračných zariadení a 6 mesiacov po ich skončení nie je navrhovateľ povinný platiť na tvorbu úspor,

d) povinnosť otca uhradiť zročné výživné na tvorbu úspor maloletej J. vo výške 3.397 eur za obdobie od 2.5.2017 do 29.2.2020 a zročné výživné na tvorbu úspor maloletej Y. vo výške 3397 eur za obdobie od

2.5.2017 do 29.2.2020 sa počnúc 16.3.2020 odkladá tak, že zročné výživné na tvorbu úspor otec uhradí v troch rovnakých splátkach, z ktorých prvá je splatná do 6 mesiacov po skončení platnosti opatrení ÚVZ resp. iných orgánov verejnej moci, v dôsledku ktorých nie je možné prevádzkovať pohostinstvo v interiéroch pohostinských a reštauračných zariadení, druhá do 12 mesiacov po skončení uvedených opatrení a tretia do 18 mesiacov po skončení uvedených opatrení.

Otec maloletých detí na záver poznamenal, že navrhovaný spôsob dočasnej úpravy zodpovedá možnosti rodiča povinného poskytovať výživu a aj tomu, že v dôsledku prerušenia školskej dochádzky, zákazu hromadných podujatí a súvisiacich opatrení sa redukovali aj výdavky na deti, a to takmer na základné výdavky (stravovanie, hygiena, lieky). V spojení s príspevkom matky na ich výživu nedôjde v dôsledku navrhovaných opatrení k ohrozeniu živobytia detí. Zároveň bude naplnená aj zásada primeranosti životnej úrovne, keď v dôsledku poklesu alebo straty príjmu rodiča sa zákonite zníži aj dovtedajšia životná úroveň detí, nielen ich rodičov. Otec mal za to, že ak by zostal nečinný a nepožiadal o súdnu ochranu, dostal by sa do situácie „svojvoľného neplatiča“, rovnako však by bol ohrozený možným výkonom exekúcie, ktorý by bol v daných podmienkach síce legitímnym výkonom práva, avšak za opísaných okolností a všeobecne známeho stavu navodeného mimoriadnou situáciou by bol zároveň nespravodlivým postihnutím majetku povinnej osoby. Poznamenal, že v čase mimoriadnych opatrení povinný rodič neprodukuje nielen príjem, odôvodňujúci tvorbu úspor pre dieťa, ale nemá príjem žiadny, a teda táto povinnosť by mala byť na obdobie trvania mimoriadnych opatrení prerušená, bez vzniku dlhu a hrozby exekúcie alebo trestnoprávneho postihu.

2. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 360 ods. 2 CMP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

3. Citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie ani výsluchom účastníkov, vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má však len dočasný charakter, obmedzuje sa len na dosiahnutie neodkladných účinkov.

4. Ku dňu podania návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia rodiča maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti. V súčasnosti maloleté deti sú zverené do osobnej starostlivosti matky. Otec maloletých detí bol rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 23CoP/55/2019-898 zo dňa 18.3.2020 zaviazaný platiť výživné na maloletú J. vo výške 175 eur mesačne od 2.5.2017 do 31.8.2018 a od 1.9.2018 vo výške 200 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Súd zaostalé zročné výživné za obdobie od 2.5.2017 do 29.2.2020 vo výške 2.579 eur povolil otcovi splácať po 100,- eur mesačne spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku pod stratou výhody splátok. Súd zároveň zaviazal otca platiť na tvorbu úspor maloletej J. 100 eur mesačne od 2.5.2017 do budúca, vždy do 15. dňa v mesiaci dopredu na účet, ktorý zriadila matka maloletej a zročné výživné na tvorbu úspor vo výške 3.397,- eur za obdobie od 2.5.2017 do 29.2.2020 je otec maloletej povinný zaplatiť na účet maloletej v dvoch splátkach splatných po 6. a 12 mesiacoch po zriadení tohto účtu a oznámenia čísla účtu matkou. Vo vzťahu k maloletej Y., súd uložil otcovi povinnosť platiť výživné vo výške 150 eur mesačne od 2.5.2017 do 31.8.2017 a od 1.9.2017 vo výške 175 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a zaostalé zročné výživné za obdobie od 2.5.2017 do 29.2.2020 vo výške 2.030 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 100 eur splatných spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok. Odvolací súd ďalej zaviazal otca na platenie tvorby úspor maloletej Y. 100 eur mesačne, od 2.5.2017 do budúca, ktoré bol otec povinný zaplatiť vždy do 15. dňa v mesiaci dopredu na účet maloletej a zročné výživné na tvorbu úspor 3.397 eur za obdobie od 2.5.2017 do 29.2.2020 bol otec povinný zaplatiť na účet maloletej vo dvoch splátkach splatných po 6. a 12. mesiacoch od zriadenia tohto účtu a oznámenia čísla účtu bankou.

5. Na základe zisteného skutkového stavu súd dospel k záveru, že návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné vyhovieť. Otec maloletých detí neodkladným opatrením žiadal dočasne znížiť jeho bežnú vyživovaciu povinnosť na maloleté deti, dočasne odložiť úhradu mesačných splátok na zaostané zročné výživné, dočasne odložiť úhradu mesačných splátok na tvorbu úspor a na zaostané zročné výživné na tvorbu úspor. Súd poukazuje na to, že neexistuje žiadne zákonné ustanovenie v CMP ani v CSP, ktoré by umožňovalo neodkladným opatrením zníženie alebo zvýšenie už súdom určenej vyživovacej povinnosti rodiča na maloleté dieťa, resp. odklad platenia výživného na maloleté dieťa. Zákonné ustanovenie § 366 CMP rieši len možnosť neodkladným opatrením dočasne nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere. Podľa názoru súdu predmetné zákonné ustanovenie možno aplikovať len v takých prípadoch ak vyživovacia povinnosť rodiča ešte nebola určená žiadnym predchádzajúcim rozhodnutím. V danom prípade však vyživovacia povinnosť otca bola určená súdnym rozhodnutím pred dvoma mesiacmi, dňa 18.03.2020. Súd má za to, že prihliadajúc na najlepší záujem maloletých detí zníženie vyživovacej povinnosti otca má byť predmetom konania vo veci samej, a nie neodkladného opatrenia, pretože zníženie resp. zvýšenie výživného na maloleté dieťa vyžaduje rozsiahle dokazovanie a až následne po dôslednom zistení skutkového stavu a zistení zmeny majetkových pomerov oboch rodičov a maloletých detí je možné rozhodnúť o zmene vyživovacej povinnosti otca. Súd si je vedomý opatrení prijatých v súvislosti s vyhlásením pandémie ochorenia COVID-19, v danom konaní však nemá preukázané majetkové pomery matky a maloletých detí, a teda nemá preukázané, či by rozhodnutím o znížení výživného, bez náležitého dokazovania, neboli maloleté deti vystavené ohrozeniu ich základných životných potrieb. Taktiež nemá preukázané reálne výdavky, ďalšie úspory a iné príjmy otca, ktoré sú rovnako určujúce pri rozhodnutí o znížení výživného. Súd preto je toho názoru, že dôvody, ktoré uvádzal otec v návrhu, môžu mať právny význam len pri rozhodovaní vo veci samej.

6. Súd navyše poznamenáva, že Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 23CoP/55/2019-898 zo dňa 18.3.2020 vyživovaciu povinnosť otca určil v čase, keď už bolo v platnosti opatrenie ÚVZ č. OLP/2595/2020 zo dňa 15.3.2020, t.j. v čase po vyhlásení pandémie ochorenia COVID - 19. V zmysle opatrenia ÚVZ SR č. OLP/4083/2020 zo dňa 19.5.2020 došlo k výraznému uvoľňovaniu opatrení, ktoré boli zavedené pre pandémiu ochorenia COVID-19. S účinnosťou od 20. mája 2020 došlo k znovuo tvoreniu maloobchodných prevádzok a prevádzok poskytujúcich služby, čo znamená, že už aj otec maloletých detí mohol obnoviť svoju podnikateľskú činnosť.

7. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku toho uznesenia.

8. Otec maloletých detí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poukázal na skutočnosť, že súd na základe skutočností uvedených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže ex offa začať konanie vo veci samej. Súd v tejto súvislosti poznamenáva, že podľa jeho názoru ex offa začatie konania vo veci samej o zníženie vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti by nebolo v najlepšom záujme maloletých detí, pričom súd v ktoromkoľvek štádiu svojho konania musí sledovať najlepší záujem maloletého dieťaťa. V prípade ak otec maloletých detí má za to, že sú splnené podmienky na zníženie jeho vyživovacej povinnosti, má možnosť podať návrh vo veci samej, kde následne súd po rozsiahle vykonanom dokazovaní rozhodne vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.